

Sisältö

Opettajalle	5
I. OSA LUKEMISEN YMMÄRTÄMINEN ...	7
Lukemisen ymmärtämisen testien tekeminen	8
2. LUOKKA: LUKEMISEN YMMÄRTÄMINEN	9
Satutekstin ymmärtäminen	
<i>Laivan lapsi</i> : teksti ja tehtävät	10
Satutekstin ymmärtämisen tehtävien tarkistusohjeet.	13
Toisluokkalaisten satutekstin ymmärtäminen	15
Tietotekstin ymmärtäminen	
<i>Isoja kissoja</i> : teksti ja tehtävät	17
Tietotekstin ymmärtämisen tehtävien tarkistusohjeet.	20
Toisluokkalaisten tietotekstin ymmärtäminen	22
Lukemisen ymmärtäminen	
2.lk lukemisen ymmärtämisen mittarin yhteispisteet	25
2.lk lukemisen ymmärtämisen tulosraportti	27
3. LUOKKA: LUKEMISEN YMMÄRTÄMINEN	29
Satutekstin ymmärtäminen	
<i>Kolme toivomusta</i> : teksti ja tehtävät	30
Satutekstin ymmärtämisen tehtävien tarkistusohjeet.	34
Kolmasluokkalaisten satutekstin ymmärtäminen	36
Tietotekstin ymmärtäminen	
<i>Kanihyppy</i> : teksti ja tehtävät.	38
Tietotekstin ymmärtämisen tehtävien tarkistusohjeet.	41
Kolmasluokkalaisten tietotekstin ymmärtäminen.	43
Lukemisen ymmärtäminen	
3.lk lukemisen ymmärtämisen mittarin yhteispisteet	45
3.lk lukemisen ymmärtämisen tulosraportti	47

2. OSA OIKEINKIRJOITUS	49
Sanelukirjoitustehtävien tekeminen	50
2. LUOKKA: OIKEINKIRJOITUS	51
Sanelukirjoitus	
<i>Erikoisia eläinten nimiä</i>	52
Sanelukirjoitustehtävän arviointi	53
Sanelukirjoitustehtävän tulosraportti	56
Opetuksessa painotettavia asioita	58
3. LUOKKA: OIKEINKIRJOITUS	59
Sanelukirjoitus	
<i>Maailman suurin rakennus</i>	60
Sanelukirjoitustehtävän arviointi	61
Sanelukirjoitustehtävän tulosraportti	64
Opetuksessa painotettavia asioita	66

LAIVAN LAPSI

Opettajalle

Laivan lapsi -kirjan testit on tarkoitettu 2. ja 3. luokan oppilaille. (Ne voidaan tehdä myös 3. ja 4. luokan syksyllä.) Molemmille luokka-asteille on omat satutekstin ja tietotekstin ymmärtämistä mittaavat testit sekä oppilaiden oikeinkirjoitustaitoja mittaavat sanelukirjoitustehtävät. Kaikki testit perustuvat niiden tekijän, KT Tuula Merisuo-Stormin tutkimuksiin. Erityishuomio on kiinnitetty siihen, että tehtävät olisivat aiheiltaan oppilaita kiinnostavia ja motivoivia. Testien kokeilu- ja standardointivaiheessa mukana olleet oppilaat tekivätkin niitä mielellään. Tekijällä on pitkä kokemus luokanopettajan, erityisopettajan ja opettajankouluttajan työstä. Siksi testejä laadittaessa tavoitteena on ollut tehdä mittareita, joiden avulla saadaan tietoja, joista on hyötyä opettajalle opetusta suunniteltaessa. Kun erityisopettaja tekee testaukset, hän voi helposti antaa palautetta myös luokanopettajalle, koska testistössä on tätä varten tulosraporttilomakkeet.

Kirjassa on ensimmäisenä **lukemisen ymmärtämisen testit** molemmille luokka-asteille. Toisen luokan satutekstin ymmärtämisen taitoja mitataan hölmöläistarinaan **Laivan lapsi** liittyvillä tehtävillä ja tietotekstin ymmärtämistä **Isoja kissoja** -tekstiin liittyvillä tehtävillä. Kolmannen luokan testien tekstit ovat **satuteksti Kolme toivomusta** ja **tietoteksti Kanihyppy**, joka kertoo kaniien hyppykilpailuista. Kaikkia näitä testejä tehdessään oppilaat lukevat ensin tekstin ja vastaavat sitten siihen liittyviin kysymyksiin. Lisäksi he selittävät, mitä tekstistä poimitut sanat tarkoittavat juuri tämän tekstin yhteydessä.

Usein tietotekstien käyttö on pienten oppilaiden opetuksessa vähäisempää kuin satutekstien. Jos testien tulokset osoittavat, että tietotekstin ymmärtäminen on oppilaille vaikeampaa kuin satutekstien, niiden käyttöä opetuksessa kannattaa lisätä.

Oppilaiden **oikeinkirjoitustaitoja** arvioidaan toisella luokalla **Erikoisia eläinten nimiä** -sanelutehtävällä ja kolmannella luokalla **Maailman suurin rakennus** -sanelutehtävällä. Testeihin liittyvien tulosraporttien avulla on mahdollista helposti nähdä, mihin asioihin on syytä kiinnittää erityistä huomiota yksittäisten oppilaiden ja koko ryhmän opetuksessa.

Testien standardoinnin yhteydessä testiä on kokeiltu useissa eri kaupungeissa. *Osa oppilaita oli maahanmuuttajataustaisia*, joten testausten avulla saatiin myös tietoa siitä, mitkä asiat olivat suomea toisena kielenään puhuville oppilaille erityisen vaikeita. Kunkin testistön osan kohdalla on myös kerrottu, mitä muuta tuli ilmi, kun tois- ja kolmasluokkalaisten eri puolilla Etelä- ja Länsi-Suomea tekivät niihin liittyviä tehtäviä.

Kustannusosakeyhtiö Agricola on julkaissut myös alakoulun neljännelle luokalle tarkoitetun lukemisen ja kirjoittamisen testistön *Tontut suutareina*. Sen lukemisosassa on satutekstin ja tietotekstin ymmärtämistä mittaavat testit sekä oppilaiden lukemisasenteita mittaava testi. Kirjoittamisen osassa puolestaan on sanelukirjoitustehtävä, luovan kirjoittamisen tehtävä sekä oppilaiden kirjoittamisasenteita mittaava testi. Koska neljännen luokan testistön **lukemisen ja kirjoittamisen asennemittarit** soveltuvat myös tois- ja kolmasluokkalaisten käyttöön, tässä kirjassa ei ole asennemittareita. Samoin *Tontut suutareina* -testistössä olevia **luovan kirjoittamisen kriteerejä** voidaan soveltaa myös tois- ja kolmasluokkalaisten opetuksessa ja kirjoitelmien arvioinnissa.